

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกในยุคปัจจุบันเป็น โลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยที่สำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย ได้แก่คุณภาพของคน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ . 2543 ก : 1) และการที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ได้นั้นต้องอาศัยกระบวนการทางการศึกษาที่จะต้องจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง การจัดการศึกษาในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ วัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่ สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่าง ๆ ได้ (กรมวิชาการ . 2543 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้น ครูและผู้จัดการศึกษา จะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ต้องการแก่ผู้เรียนเพื่อนำ ข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน พร้อมกันนี้ยังได้วางกรอบในการจัดกระบวนการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน ในหมวด 4 มาตรา 24 คือ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน (2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) ให้ผู้เรียนรู้จักประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียน

และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อช่วยกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (ทองพุด บุญอึ้ง . 2544 : 37)

วิชัช วงษ์ใหญ่ (2543 : 1) กล่าวว่า เงื่อนไขความสำเร็จที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ด้านหนึ่งอยู่ที่การใช้กระบวนการเรียนรู้ที่มีหลากหลายวิธี ให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนของผู้เรียน ตามหลักทฤษฎีปัญญา หรือความหลากหลายทางปัญญา (Multiple Intelligences) ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเป็นคนเก่งได้มากขึ้น อีกด้านหนึ่งคือ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น คือ ไม่ใช่รู้้อย่างเดียวแต่หมายถึงต้องทำให้เป็นด้วย จึงจะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต เป็นการฝึกหัด ฝึกฝน พัฒนาตน พัฒนาชีวิต ได้ต่อเนื่อง และมีวัฒนธรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ สิริกร มณีรินทร์ (2544 : 4) ที่กล่าวว่า การเน้นให้เด็กได้รู้จักคิด วิเคราะห์ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก็เชื่อว่าจะหวงห้ามเด็กมิให้มีการท่องจำ แต่ต้องแล้วเด็กจะต้องเกิดการเรียนรู้ว่าเนื้อหาที่ท่องไปนั้นเป็นเรื่องอะไร มีความหมายและปลูกจิตสำนึกในเรื่องใดให้กับตนเองบ้าง หรือเน้นเด็กเป็นสำคัญ ก็เชื่อว่าต้องการให้เด็กดำเนินการเองทุกเรื่อง จนครูไม่มีบทบาทต่อการสอนหรือฝึกเด็กให้เกิดความก้าวร้าวกับครู แต่ในทางตรงข้าม การเน้นเด็กเป็นสำคัญนั้น ครูกลับจะต้องมีบทบาทมากยิ่งขึ้น นอกจากจะเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กต้องการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ แล้ว การจัดหารูปแบบ วิธีการ การจัดหาสื่อมาเสริมให้เด็ก รวมถึงการนำเด็กออกไปนอกห้องเรียน เพื่อโยยวิถีชีวิตจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ที่ส่งผลกระทบต่อด้านต่าง ๆ ต่อสังคม ต่อส่วนรวม มาให้เด็กวิเคราะห์ ศึกษาเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งจะเกิดประโยชน์กับเด็กและสังคมส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง

ครูเป็นผู้มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้บรรลุเป้าหมายซึ่งบทบาทของครูในอันที่จะจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าและสร้างความรู้ด้วยตนเอง สร้างจินตนาการรวมทั้งเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนกับชีวิตจริงให้เหมาะสมกับธรรมชาติและวัยของผู้เรียนนั้นครูจะต้องตรวจสอบบทบาทของตนเองว่าจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้เรียนอย่างแท้จริงและเป็นผู้มีบทบาทต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ (อดุลศักดิ์ ศรีปัญญา . 2545 : 3) และเพื่อให้ครูซึ่งเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้สำเร็จจริง ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ข : 35)

ได้เสนอแนวทางการดำเนินการแก่ครูผู้สอนไว้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ โดยครูจะต้องเตรียมตนเอง เตรียมแหล่งข้อมูลและจัดทำแผนการสอน เตรียมกิจกรรม เตรียมสื่อการสอน และเตรียมการวัดผลประเมินผล ขั้นดำเนินการ ครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ขั้นประเมินผล ครูจะต้องวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น วัดผลประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน หรือ จากแฟ้มสะสมงาน ซึ่งจะส่งผลให้การจัดกระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ อุดลศักดิ์ ศรีปัญญา (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ และพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเมธ พลธรรม (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยสภาพและปัญหาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูป การเรียนรู้ที่ชี้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูป การเรียนรู้ที่ชี้ผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำราญ โอตาการ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยการดำเนินการจัดการกระบวนการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่ การดำเนินการ การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย ใน โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียน ขนาดเล็ก โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

จากข้อความข้างต้นจึงอาจสรุปได้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญนั้น เป็นเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ พร้อมกับกระตุ้นให้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของครูจากการบรรยายบอกความรู้ให้นักเรียนท่องจำ เป็นการค้นพบด้วยตนเอง เน้นบทบาทผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการเรียน และมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนของตนเองให้มากที่สุด และจากการติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2547 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 20 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 16.69 คะแนน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 20 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 17.15 คะแนน กลุ่มสาระภาษาไทย คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 20 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 17.31 คะแนน กลุ่มสาระภาษาอังกฤษ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 20 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 17.10 คะแนน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 16.00 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 13.73 คะแนน กลุ่มสาระภาษาไทย คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 22 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 20.73 คะแนน กลุ่มสาระภาษาอังกฤษ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 16 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 14.28 คะแนน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 20 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 18.93 คะแนน กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 18 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 14.82 คะแนน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 20 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 22.58 คะแนน รายวิชาเคมี คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 16 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 14.37 คะแนน รายวิชาชีววิทยา คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 16 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 13.33 คะแนน และรายวิชาฟิสิกส์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เป้าหมาย 15 คะแนน ผลการสอบคะแนนเฉลี่ยได้ 12.14 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 . 2548 : 8)

จากผลสรุปข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กำหนดไว้ ส่งผลให้ผู้วิจัยในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องการศึกษายบทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพ การจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู คอ่บทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู คอ่บทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. การปฏิบัติตามบทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. การปฏิบัติตามบทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีสถานภาพและขนาดของสถานศึกษาต่างกัน แดกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องบทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบวงจรคุณภาพ PDCA (อ้างอิงมาจาก วิฑูรย์ สิมะโชคดี . 2544 : 16-17) รวม 4 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผน (Plan)
2. ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do)
3. ด้านการตรวจสอบ (Check)
4. ด้านการแก้ไขปรับปรุง (Act)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 4,857 คน จากสถานศึกษา 312 แห่ง จำแนกเป็น

1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 254 คน ครู จำนวน 1,194 คน รวมทั้งสิ้น 1,448 คน

1.1.2 สถานศึกษานขนาดกลาง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน ครู จำนวน 2,267 คน รวมทั้งสิ้น 2,315 คน

1.1.3 สถานศึกษานขนาดใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน ครู จำนวน 588 คนรวมทั้งสิ้น 594 คน

1.1.4 สถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน ครู จำนวน 496 คน รวมทั้งสิ้น 500 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified Random Sampling) และเปิดตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan; อ้างอิง มาจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 48) จากนั้นจึงเทียบสัดส่วนความขนาดของสถานศึกษา ได้ กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 163 คน ครู จำนวน 354 คน รวมทั้งสิ้น 517 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครู

3.1.2 ขนาดของสถานศึกษา ได้แก่

- 1) สถานศึกษานขนาดเล็ก
- 2) สถานศึกษานขนาดกลาง
- 3) สถานศึกษานขนาดใหญ่
- 4) สถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบ ด้านการแก้ไขปรับปรุง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และ ความต้องการของผู้เรียน
2. บทบาทในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครู ในอันที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และ การแก้ไขปรับปรุง
3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งดังกล่าวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
4. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
5. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ยกเว้นสถานศึกษาเอกชน ซึ่งจำแนกเป็น 4 ขนาด ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2548 : 38) ดังนี้
 - 5.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 300 คน)
 - 5.2 สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 301 – 1,000 คน)
 - 5.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,001 – 2,000 คน)
 - 5.4 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 2,001 คน ขึ้นไป)
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 หมายถึง สำนักงานการศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย กิ่งอำเภอชื่นชม อำเภอเมือง อำเภอกันทรวิชัย อำเภอเชียงยืน อำเภอโกสุมพิสัย อำเภอกุฉินารายณ์ และอำเภอแคว้น จำนวน 6 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลของการวิจัยใช้เป็นข้อสนเทศ สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY